

THÔNG BÁO

Kết quả Hội thảo toàn quốc về Xây dựng mô hình tư vấn tâm lý trong các cơ sở giáo dục phổ thông và công tác phối hợp nhà trường, gia đình, xã hội

Ngày 09 tháng 10 năm 2015, tại Hà Nội, Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) chủ trì, phối hợp với Tổ chức Phụ nữ Liên hợp quốc (UN Women), Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội tổ chức Hội thảo quốc gia về Xây dựng mô hình tư vấn tâm lý trong các cơ sở giáo dục phổ thông và công tác phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội. Thứ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Nguyễn Thị Nghĩa chủ trì Hội thảo. Tham dự Hội thảo có đại diện: Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh; Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Văn phòng Hội đồng quốc gia Giáo dục và Phát triển nhân lực; Tổ chức phụ nữ Liên hợp quốc; các tổ chức phi Chính phủ; lãnh đạo các Vụ, Cục thuộc Bộ GD&ĐT; các chuyên gia trong lĩnh vực tư vấn tâm lý, giáo dục; lãnh đạo các sở GD&ĐT, các phòng GD&ĐT, các nhà trường làm tốt công tác tư vấn tâm lý và công tác phối hợp nhà trường, gia đình, xã hội; phóng viên các cơ quan thông tấn, báo chí Trung ương và địa phương.

Hội thảo đã nhận được 61 tham luận là những ý kiến có chất lượng của các nhà khoa học, các chuyên gia, các cán bộ quản lý, các đại biểu, các thầy cô giáo. Hội thảo đã xuất bản Kỷ yếu gồm 32 báo cáo tham luận của các cơ quan quản lý, các chuyên gia giáo dục và đại diện các cơ sở giáo dục trên cả nước.

Bộ GD&ĐT thông báo kết quả Hội thảo như sau:

I. Đánh giá về kết quả triển khai công tác tư vấn tâm lý trong nhà trường và công tác phối hợp nhà trường, gia đình, xã hội

1. Công tác tư vấn tâm lý trong nhà trường

a) Ưu điểm:

- Nhiều trường học đã nhận thức đúng đắn về vai trò của công tác tư vấn tâm lý trong việc giáo dục toàn diện, giúp học sinh (HS) có đời sống tinh thần lành mạnh để học tập và rèn luyện tốt. Một số trường trung học phổ thông, trung học cơ sở đã thành lập phòng tư vấn tâm lý và đi vào hoạt động, mang lại hiệu quả bước đầu. Các nhà trường đã chủ động vận động nguồn lực từ nguồn xã hội hóa để đầu tư các trang thiết bị, hỗ trợ hoạt động của phòng tư vấn tâm lý.

- Công tác tư vấn tâm lý cho HS đã được các trường học triển khai dưới nhiều hình thức như: Tư vấn trực tiếp, tư vấn thông qua gia đình, giáo viên, bạn bè, tư vấn qua điện thoại, email hoặc qua các diễn đàn, các trang mạng xã hội, tư vấn thông qua

các buổi sinh hoạt chuyên đề...

- Một số sở GD&ĐT đã tích cực triển khai công tác tư vấn tâm lý, bố trí được đội ngũ cán bộ phụ trách công tác tư vấn tâm lý: Sở GD&ĐT Thành phố Hồ Chí Minh đã tham mưu và được Ủy ban nhân dân Thành phố bố trí biên chế giáo viên tư vấn cho hầu hết các trường phổ thông. Hàng năm, đội ngũ cán bộ tư vấn tâm lý được tập huấn, nâng cao trình độ nhằm đáp ứng tình hình thực tiễn; Sở GD&ĐT Hà Nội đang triển khai Dự án “Trường học an toàn, thân thiện và bình đẳng” do tổ chức Plan International Việt Nam tài trợ áp dụng trong phạm vi 20 trường học trên địa bàn Hà Nội...

- Một số nhà trường đã thành lập, đưa vào hoạt động các câu lạc bộ truyền thông với đội ngũ cộng tác viên là các em HS tập huấn-tuyên truyền về giáo dục giới tính và giáo dục sức khỏe sinh sản vị thành niên cho các lớp HS.

Tóm lại, công tác tư vấn tâm lý cho HS trong thời gian qua đã có những chuyển biến tốt, đạt được những kết quả bước đầu, đáp ứng được phần nào nhu cầu của HS và giúp các em tăng cường khả năng đề kháng, khả năng tự giải quyết các vấn đề trước những tác động tiêu cực của xã hội, góp phần hỗ trợ các em vượt qua những khó khăn trong học tập, rèn luyện cũng như trong cuộc sống.

b) Hạn chế:

- Công tác tư vấn tâm lý chưa được triển khai sâu rộng tại các cơ sở giáo dục, nhất là ở các trường trung học cơ sở và trung học phổ thông do chưa có phòng tư vấn tâm lý, văn bản chỉ đạo, chế độ chính sách liên quan.

- Hiện tại, hầu hết các nhà trường chưa được bố trí biên chế cán bộ chuyên trách công tác tư vấn tâm lý; thiếu kinh phí hoạt động. Đội ngũ cán bộ tư vấn tâm lý đa số là các giáo viên kiêm nhiệm, các chế độ đãi ngộ chưa được quan tâm, quy định cụ thể; chưa được đào tạo bài bản về chuyên môn nghiệp vụ, chưa được tham gia các lớp tập huấn, bồi dưỡng thường xuyên nên chất lượng tư vấn chưa đáp ứng được yêu cầu.

- Công tác tư vấn tâm lý trong trường học vẫn chưa thực sự hấp dẫn, nhiều HS có tâm lý ngại đến phòng tư vấn, các em thường vào các diễn đàn trên mạng, chia sẻ với bạn bè thân thiết nên việc nắm bắt tâm lý trong HS còn gặp nhiều khó khăn.

- Việc tổ chức lồng ghép hoạt động tư vấn tâm lý với giáo dục các nội dung tư vấn sức khỏe giới tính, kỹ năng sống, hướng nghiệp chưa thu hút được nhiều HS tham gia do các em còn có tâm lý e ngại, thiếu tính chủ động.

- Điều kiện cơ sở vật chất, các tài liệu phục vụ quá trình tổ chức tư vấn còn thiếu thốn, nội dung tư vấn tâm lý chưa được nghiên cứu, chỉ đạo đầy đủ, bài bản.

- Công tác phối hợp trong quản lý, giáo dục HS chưa được quan tâm, nhất là chưa phát huy được vai trò của cha mẹ HS trong việc phát hiện sớm và phối hợp xử lý, can thiệp kịp thời đối với các HS có những biểu hiện khác thường, cần được giúp đỡ.

2. Công tác phối hợp nhà trường, gia đình, xã hội

a) Ưu điểm:

- Công tác phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội đã đạt được những kết quả nhất định, phát huy được sức mạnh tổng hợp, huy động được các lực lượng xã hội tham gia vào công tác giáo dục toàn diện HS. Các cơ sở GD&ĐT đã phát huy được vai trò chủ động trong việc tổ chức các hoạt động giáo dục và phối hợp chặt chẽ với các tổ chức chính trị - đoàn thể, chính quyền - ban ngành ở địa phương; tạo được môi trường thuận lợi giúp HS nâng cao khả năng tự nhận thức, tự giáo dục, tự rèn luyện mình về tư tưởng, đạo đức, lối sống văn hóa nhằm hoàn thiện nhân cách bản thân.

- Công tác đảm bảo an ninh an toàn, trật tự trường học, phòng chống các tệ nạn xã hội đã được tổ chức ngày càng hiệu quả với sự tham gia của các ban, ngành Trung ương và địa phương. Công tác thông tin liên lạc giữa nhà trường với gia đình HS đã được triển khai bằng nhiều phương thức, phù hợp với điều kiện của địa phương đảm bảo sự thông suốt, kịp thời.

- Vai trò của Ban đại diện cha mẹ HS đã ngày càng được phát huy và có nhiều đóng góp có ý nghĩa trong việc giáo dục HS, phối hợp tổ chức các hoạt động trải nghiệm, tuyên truyền nâng cao chất lượng công tác xã hội hóa giáo dục.

- Hoạt động giáo dục lịch sử, truyền thống yêu nước, niềm tự hào dân tộc, tinh thần bảo vệ chủ quyền biển đảo quê hương và trách nhiệm xã hội đối với HS ngày càng được các nhà trường, cộng đồng quan tâm thông qua các hoạt động văn hóa, văn nghệ, tình nguyện vì cộng đồng, hiến máu nhân đạo trong HS...

b) Hạn chế:

- Công tác phối hợp nhà trường, gia đình, xã hội vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu, cơ chế phối hợp còn lỏng lẻo; ở nhiều nơi chưa phát huy vai trò của từng chủ thể trong công tác phối hợp, nhất là chưa phát huy được vai trò của chính quyền địa phương trong việc tham gia quản lý HS và quản lý các hoạt động xã hội trên địa bàn để tạo ra môi trường an toàn, thân thiện cho HS.

- Công tác trao đổi thông tin giữa nhà trường và gia đình HS chưa hiệu quả, chưa thường xuyên.

- Nhiều gia đình chưa nhận thức được tầm quan trọng của giáo dục gia đình đối với HS, vẫn còn có tình trạng phó mặc cho nhà trường, coi trách nhiệm trong việc giáo dục HS là của nhà trường.

II. Các nhiệm vụ trọng tâm triển khai công tác tư vấn tâm lý trong thời gian tới

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo

a) Vụ Công tác học sinh, sinh viên

- Chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan tổ chức khảo sát, đánh giá thực trạng triển khai công tác tư vấn tâm lý hiện nay để tham mưu ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức thực hiện công tác tư vấn tâm lý tại các trường học trong thời gian tới; xây dựng Thông tư quy định về tổ chức công tác tư vấn tâm lý tại các trường

phổ thông trong năm 2016.

- Phối hợp với Tổ chức Phụ nữ Liên hợp quốc tổ chức tập huấn kiến thức, kỹ năng tư vấn cho cán bộ, giáo viên làm công tác tư vấn tâm lý.

- Chủ trì, phối hợp với các đơn vị tổ chức xây dựng các tài liệu tập huấn liên quan phục vụ công tác tư vấn tâm lý trên cơ sở các tài liệu hiện có, tham khảo kinh nghiệm các chuyên gia trong nước và quốc tế.

- Chuẩn bị điều kiện để tổ chức Hội thảo nhân rộng mô hình tư vấn tâm lý trong các cơ sở giáo dục phổ thông trong thời gian tới.

b) Vụ Giáo dục Trung học, Vụ Giáo dục Tiểu học

- Phối hợp với Vụ Công tác học sinh, sinh viên trong việc xây dựng tài liệu hướng dẫn triển khai công tác tư vấn tâm lý trong các cơ sở giáo dục phổ thông.

- Tập hợp sở tay các tình huống ứng xử cho giáo viên trung học để tham khảo, biên soạn các tài liệu bồi dưỡng, tập huấn cho giáo viên làm tư vấn tâm lý.

c) Cục Nhà giáo và Cán bộ quản lý cơ sở giáo dục

- Tham mưu xây dựng vị trí việc làm; các chính sách, chế độ đãi ngộ, bồi dưỡng cán bộ, giáo viên làm công tác tư vấn tâm lý trong các trường phổ thông.

- Phối hợp với Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam nghiên cứu đề xuất chương trình bồi dưỡng và cấp chứng chỉ cho các giáo viên tham gia công tác tư vấn tâm lý của các nhà trường.

d) Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam

- Tổ chức nghiên cứu các mô hình, nội dung, phương pháp tư vấn tâm lý trong các cơ sở giáo dục phổ thông.

- Phối hợp với Vụ Công tác học sinh, sinh viên để xây dựng mô hình hoạt động, tài liệu liên quan triển khai công tác tư vấn tâm lý cho HS trong thời gian tới.

2. Các sở giáo dục và đào tạo

- Các sở GD&ĐT chỉ đạo các nhà trường thành lập phòng/ bộ phận tư vấn tâm lý cho HS phù hợp với điều kiện, bộ máy của mỗi nhà trường, tiến tới tất cả các trường THCS và THPT đều có phòng tư vấn tâm lý:

- + Về đội ngũ: Tiếp tục duy trì đội ngũ cán bộ, giáo viên tư vấn, có thể bố trí các giáo viên chủ nhiệm, giáo viên tổng phụ trách Đội, cán bộ Đoàn TN, nhà giáo có năng lực, tâm huyết tham gia công tác tư vấn tâm lý.

- + Nghiên cứu, tham mưu với địa phương về chế độ chính sách liên quan để hỗ trợ, động viên các cán bộ, giáo viên làm công tác tư vấn tâm lý, phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội của địa phương.

- + Nội dung hoạt động: Có thể lồng ghép với việc tổ chức các hoạt động giáo dục kỹ năng sống, tuyên truyền giáo dục sức khỏe giới tính, hướng nghiệp phân luồng cho HS... với tổ chức tư vấn tâm lý cho HS.

- + Phát huy vai trò của các giáo viên chủ nhiệm, giáo viên dạy các bộ môn

trong việc tiếp nhận các tâm tư, nguyện vọng của HS để kịp thời phối hợp với gia đình HS, bộ phận tư vấn tâm lý của nhà trường xử lý tốt đối với các trường hợp HS cần được giúp đỡ, tư vấn.

- Căn cứ các điều kiện thực tế, các nhà trường thành lập phòng tư vấn tâm lý, cần lưu ý:

+ Phòng tư vấn tâm lý cần được bố trí ở một nơi thích hợp, trong khuôn viên nhà trường, đảm bảo tính độc lập, tránh sự e ngại cho HS khi đến chia sẻ.

+ Phòng tư vấn tâm lý nên có một cán bộ chuyên trách được đào tạo cơ bản về tâm lý học đường. Trong trường hợp không có cán bộ chuyên trách được đào tạo cơ bản, cần bố trí giáo viên kiêm nhiệm phụ trách phòng, đội ngũ giáo viên này phải được bồi dưỡng, tập huấn về tâm lý học đường qua các chương trình bồi dưỡng, tập huấn cơ bản và thường xuyên.

+ Tổ chức các hoạt động phòng ngừa: tham vấn nhóm, giáo dục các kỹ năng, phát huy tính chủ động, tự chủ của HS; tổ chức các hoạt động trợ giúp giáo viên chủ nhiệm, phổ biến kiến thức giáo dục cho cha mẹ HS; thực hiện các công việc tham vấn, tư vấn với các đối tượng hợp tác hoặc cần trợ giúp như HS, giáo viên, cha mẹ HS. Xem xét kết hợp công tác giáo dục chuyên đề cần thiết, công tác hướng nghiệp HS.

+ Phòng Tư vấn tâm lý cần được bổ sung các tài liệu, các sách tham khảo cơ bản sử dụng trong phòng ngừa, tham vấn và tư vấn.

III. Các nhiệm vụ trọng tâm của công tác phối hợp nhà trường, gia đình, xã hội

1. Công tác phối hợp nhà trường với gia đình

- Tổ chức họp cha mẹ HS định kỳ hàng năm, để tăng cường sự gắn kết giữa gia đình và nhà trường, đồng thời, trao đổi các biện pháp nhằm phối hợp giáo dục đạo đức lối sống cho HS. Sử dụng hiệu quả thời gian của tuần sinh hoạt tập thể đầu năm học để tổ chức các hoạt động, định hướng, giới thiệu đầy đủ các thông tin liên quan về học tập, rèn luyện, cơ chế trao đổi thông tin giữa nhà trường, gia đình HS...

- Thường xuyên mời chuyên gia để trao đổi kinh nghiệm với những chuyên đề có nội dung thiết thực trong công tác giáo dục HS cho các bậc cha mẹ. Tổ chức hoạt động có sự tham gia của thầy cô giáo, cha mẹ và HS.

- Triển khai các hình thức liên lạc thường xuyên với cha mẹ HS, coi đây là hoạt động nhằm tạo sự gắn bó, kết nối giữa các bậc phụ huynh và nhà trường. Bên cạnh đó, đây còn là dịp để nhà trường tiếp nhận thêm nhiều ý kiến đóng góp từ cha mẹ HS để nhà trường ngày một phát triển và hoàn thiện hơn.

2. Công tác phối hợp nhà trường với xã hội

Mỗi cơ sở giáo dục, đào tạo cần ký kết chương trình phối hợp với các tổ chức đoàn thể và lực lượng trên địa bàn nhằm đảm bảo an ninh trật tự trong và ngoài nhà trường; xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh. Các nhà trường làm tốt công tác tham mưu cho chính quyền địa phương, các tổ chức đoàn thể, các tổ chức xã hội trong việc hỗ trợ gia đình giáo dục HS.

Trên đây là kết quả Hội thảo toàn quốc về Xây dựng mô hình tư vấn tâm lý trong các cơ sở giáo dục phổ thông và công tác phối hợp nhà trường, gia đình, xã hội, Bộ Giáo dục và Đào tạo thông báo để các sở giáo dục và đào tạo và các đơn vị liên quan thuộc Bộ biết và triển khai thực hiện.

Nơi nhận:

- Bộ trưởng (để b/c);
- Văn phòng Chính phủ;
- Hội đồng quốc gia giáo dục và phát triển nhân lực;
- UN Women;
- TW Đoàn, HD Đội TW;
- Bộ Công an, Bộ VHTTDL;
- Hội Khuyến học Việt Nam;
- Các Thứ trưởng;
- Các sở GD&ĐT;
- Các đơn vị liên quan;
- Website Bộ;
- Lưu: VT, CTHSSV.

(để ph/h)

(để th/h)

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Thị Nghĩa

www.LuatVietnam.vn